

Akcie v devizových rezervách

Jan Kubíček

člen bankovní rady ČNB

Diskusní fórum ČNB 2026 Ústí nad Labem

28. 4. 2026

Why Central Bank Stock Purchases Are a Really Bad Idea

Bank of Israel profits from rising equities – market operations director

Andrew Abir says Israeli central bank has benefited from rising US equities

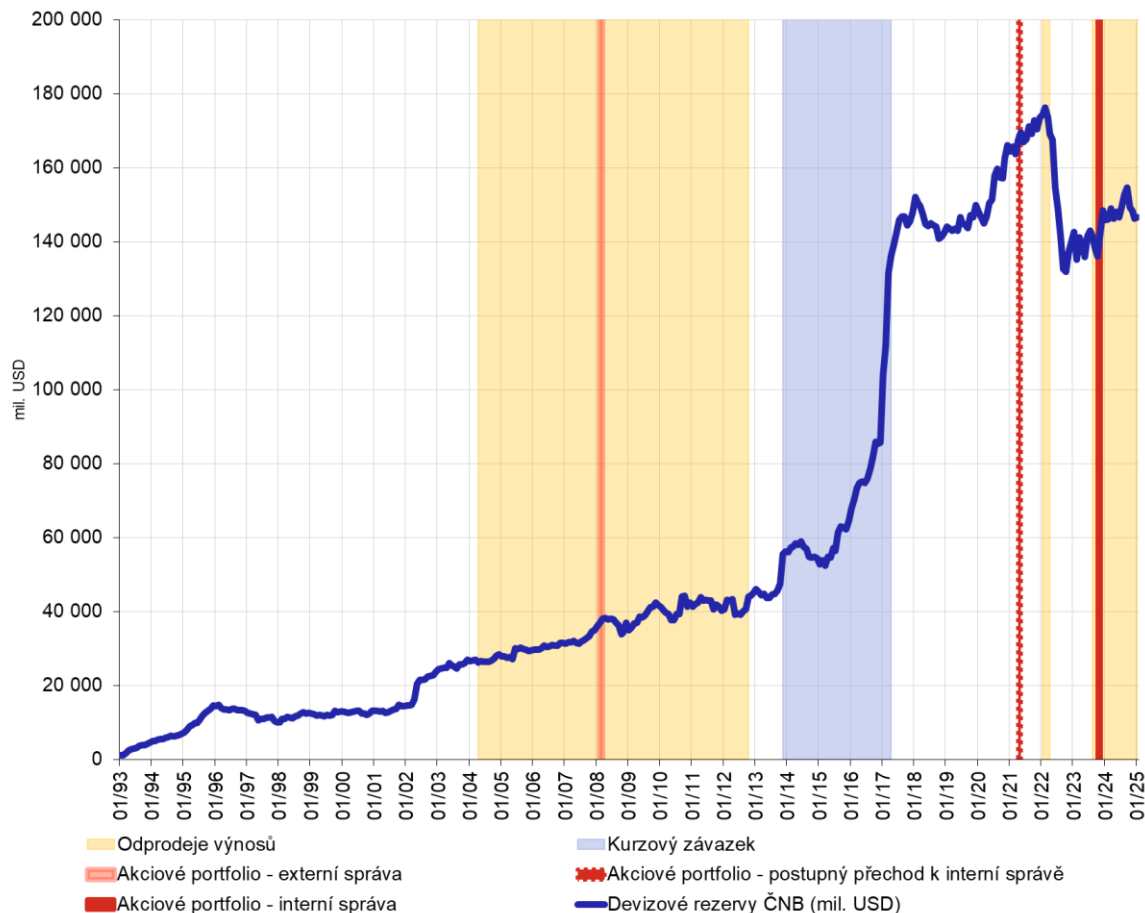
No limits – How central banks are venturing into stock markets

by Patrick Eisele | 27 Jul 2020

ČNB by měla prodat miliardy eur a více investovat do akcií, říká nejcitovanější český ekonom Tomáš Havránek

Did the CNB spend tens of billions this summer on shares in Apple, Tesla, Microsoft and other American firms?

Historie devizových rezerv ČNB

4/2004 zahájení programu odprodeje výnosů z DR

2/2008 první investice do akciových indexů
(prostřednictvím externího správce)

11/2012 přerušení programu odprodeje výnosů z DR

11/2013 začátek kurzového závazku

4/2017 ukončení kurzového závazku

4/2021 začátek přechodu k interní správě akciového portfolia

5/2022 začátek intervenčního režimu

8/2023 ukončení intervenčního režimu a obnovení odprodeje výnosů z DR

10/2023 dokončení přesunu akciových portfolií pod interní správu

Devizové rezervy vs „sovereign fund“

ČNB drží devizová aktiva financovaná úročenými závazky vůči bankám.

ROZVAHA ČNB

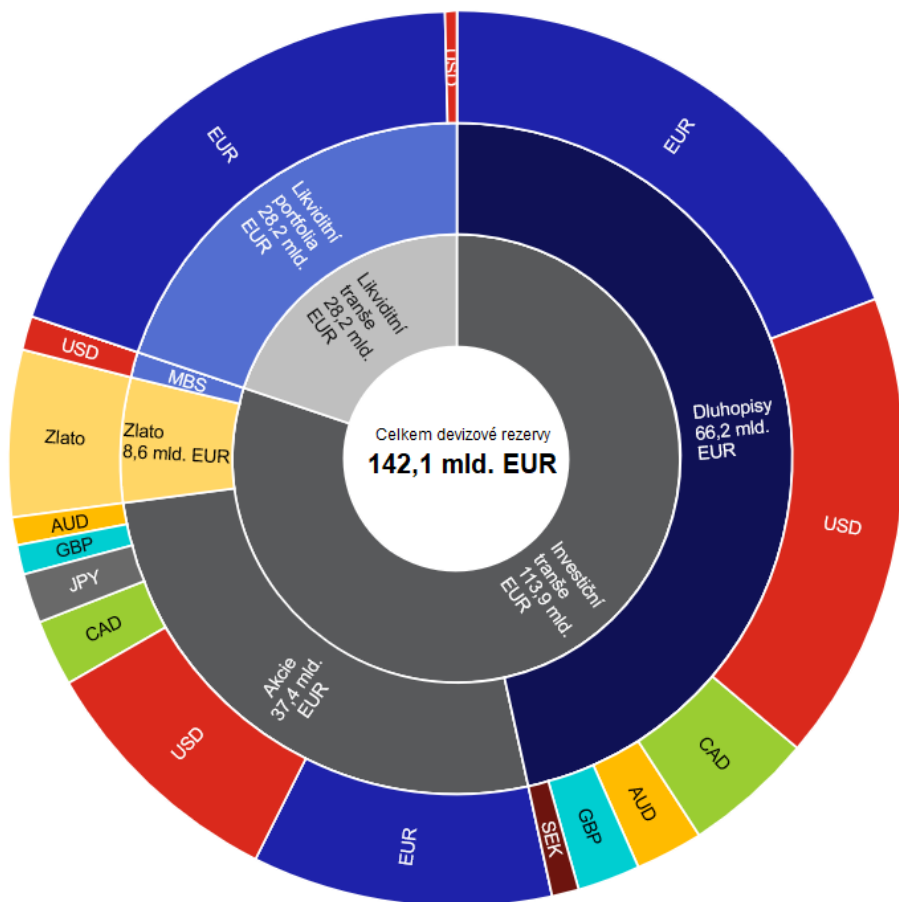
AKTIVA	PASIVA
Devizové rezervy (EUR, USD, ...) +100 mld. Kč	Úročené závazky vůči bankám +100 mld. Kč (repo, depozita)

ČNB platí úrok z těchto závazků.
Devizové rezervy jsou tedy financovány nákladově – podobně jako dluh.

- Devizové rezervy ČNB jsou principiálně odlišné od tzv. sovereign fondu!
- **Sovereign fund** = státem vlastněný investiční fond (př.: *Norský penzijní fond, Abu Dhabi Investment Authority, Kuwait Investment Authority, Tamasek,...*)
- **Devizové rezervy** = aktiva centrální banky, kterým „odpovídá“ část nebo většina pasiv centrální banky (*devizové rezervy jsou de facto „vypůjčené“*)

Struktura devizových rezerv

Devizové rezervy se dělí na dvě hlavní části podle účelu jejich využití:

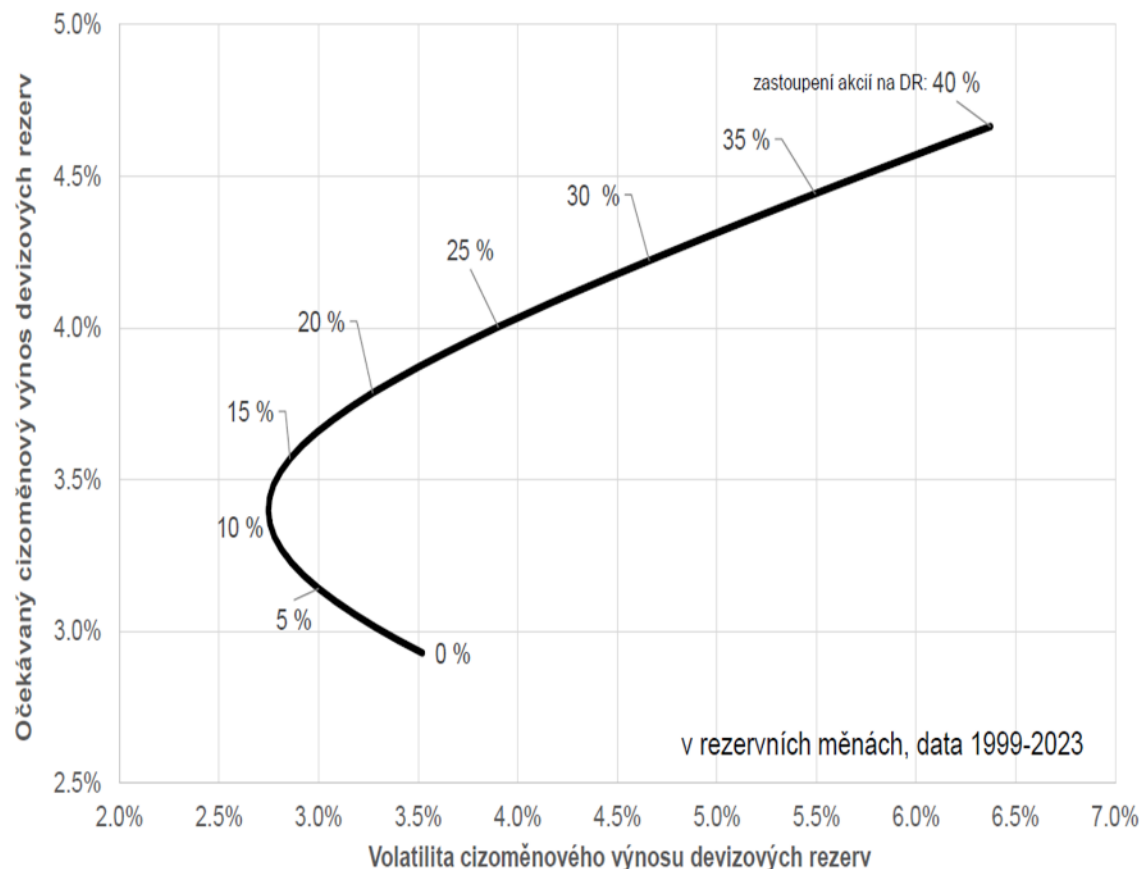
Likviditní tranše (28,2 mld. EUR)

- Určena k okamžitému použití pro měnově-politické účely
- Vysoce likvidní aktiva s nízkým rizikem
- Typické nástroje: depozita u zahraničních centrálních bank, státní pokladniční poukázky

Investiční tranše (113,9 mld. EUR)

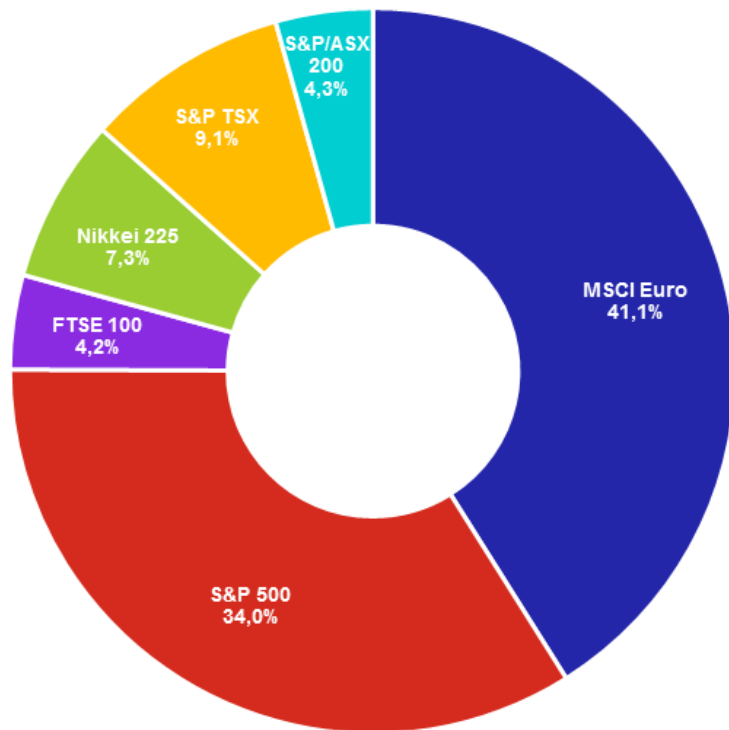
- Určena k dlouhodobému zhodnocení rezerv
- Cílem je maximalizace výnosu za přijatelné úrovně rizika
- Typické nástroje: vládní dluhopisy, akcie, zlato

Vliv akcií na volatilitu a výnos portfolia

- Akcie jsou obecně rizikovější než obligace, ale jde o kombinaci výnos-riziko pro portfolio jako celek.
- Platí dlouhodobá (ale nikoliv stoprocentní!!!) záporná korelace mezi výnosy dluhopisů a akcií → **v určité oblasti lze dosáhnout vyššího výnosu a ZÁROVEŇ nižšího rizika** (v našem případě riziko minimalizováno cca při 10% podílu akcií na portfolio).
- Nad jistým podílem akcií na portfolio se již vydáváme na cestu vyššího rizika kompenzovaného vyšším výnosem.
- **Podíl akciové složky – cílem je do roku 2029 postupně zvýšit podíl akcií z 20 % na 30 % celkového objemu devizových rezerv.**

Investiční tranše devizových rezerv – akcie

Externí správa

- První krok k investicím do akciových indexů učiněn v roce 2008 prostřednictvím externích správců (BlackRock, State Street Global Advisors)
- Investice směřovaly do indexů MSCI Euro, S&P 500, Nikkei 225 a FTSE 100
- Postupně přidány indexy S&P/TSX Composite, S&P/ASX 200

Interní správa

- Od jara 2021 postupný přechod na interní správu akciových portfolií
- **Od podzimu 2023 zajištěna kompletní interní správa všech akciových investic**

Pasivní správa

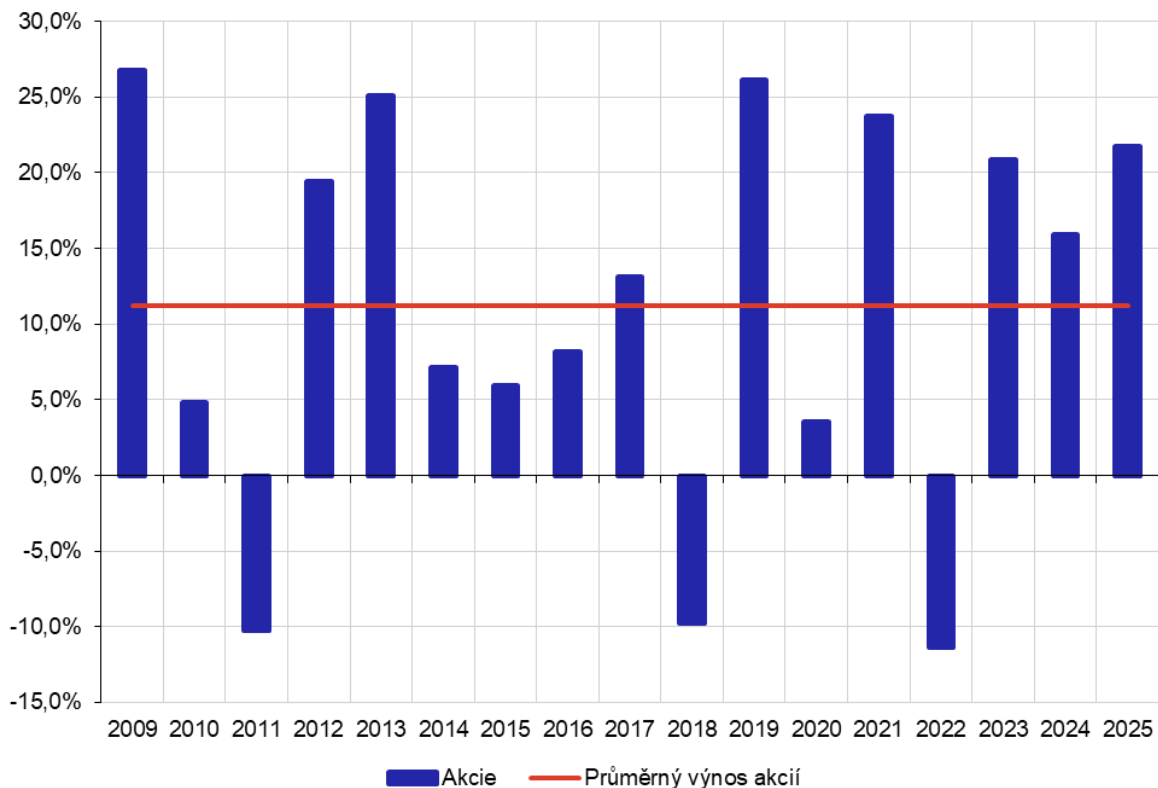
- ČNB spravuje akciové portfolio výhradně pasivně – investice **POUZE do akciových indexů**
- Expozici vůči akciovým trhům je řízena na základě předem stanovených pravidel
- ČNB se nesnaží spekulovat či „časovat trh“

Investiční tranše devizových rezerv – akcie

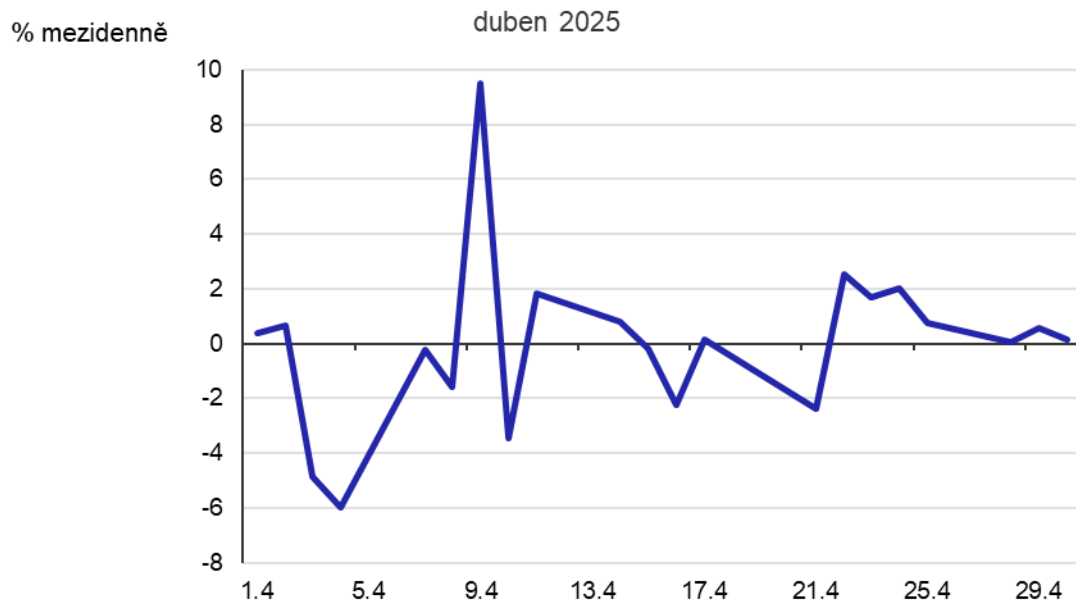
- Investice jsou plně vázány na široce diverzifikované indexy, což znamená, že portfolia reflektují celkový vývoj trhu, nikoliv individuální preference.
- Přítomnost v různých sektorech ekonomiky je výsledkem systematického přístupu k alokaci rezerv, nikoliv cíleného stock-pickingu.
- ČNB se zároveň dobrovolně vzdává hlasovacích práv na valných hromadách jednotlivých společností.
- ČNB jinak vystupuje v roli běžného akcionáře vystaveného obvyklým korporátním událostem vč. potenciálního krachu jednotlivých titulů.

Výnosy akciové části devizových rezerv

- **Dlouhodobý průměrný roční výnos akcií přesahuje 11,2 %**, čímž akciová složka poskytuje nadstandardní výnos oproti tradičním dluhopisovým investicím.
- **V šesti letech (2009, 2013, 2019, 2021, 2023, 2025) výnos překročil 20 %.**
- Naopak negativní příspěvek akcií byl zaznamenán pouze ve třech letech – 2011, 2018 a 2022, což potvrzuje odolnost portfolia v různých tržních cyklech.
- **Akciová složka tak zůstává klíčovým prvkem diverzifikace, umožňujícím vyšší výnosový potenciál při řízeném rizikovém profilu.**

Akciové indexy v roce 2025

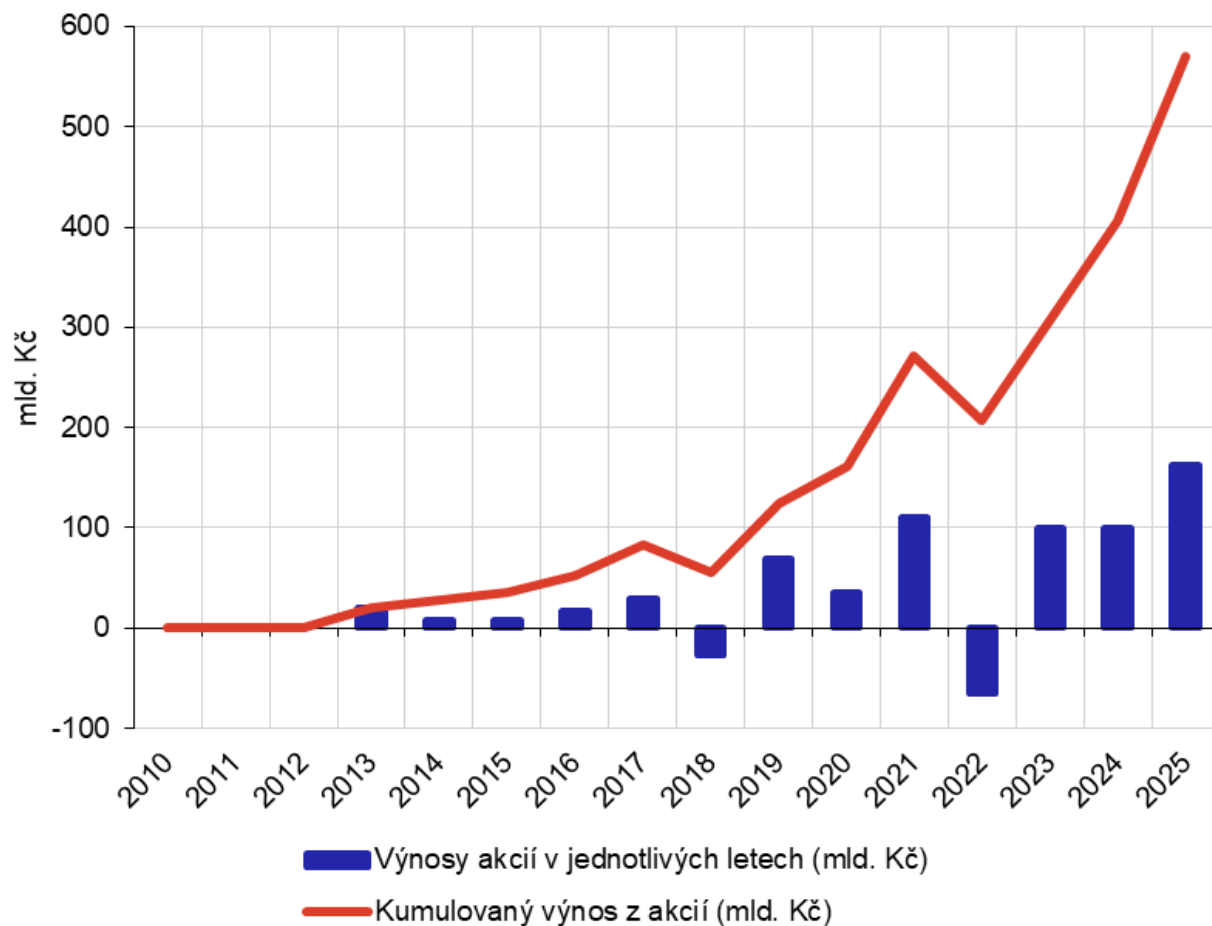

- Výraznou událostí bylo dubnové zavedení (odložení, zavedení...) cel, kdy denní výkyvy dosahovaly až 10 %
- Zlato zafungovalo jako stabilizační prvek
- **Indexy se však rychle vrátily k růstu**

Akciové portfolio	Výnos v 2025 v měně ptf	Výnos v 2025 v Kč
MSCI Euro	22,9 %	18,3 %
S&P 500	17,9 %	0,3 %
FTSE 100	25,8 %	15,1 %
Nikkei 225	28,3 %	9,4 %
S&P TSX	31,2 %	17,4 %
S&P/ASX 200	10,3 %	13,8 %

- Americký trh je velmi koncentrovaný → 10 nejhodnotnějších titulů představuje cca 40 % indexu S&P 500
- **Nvidia + Microsoft + Apple + Alphabet = cca 2 % devizových rezerv**
- V Evropě např. ASML, Siemens, SAP, koncentrace však není tak silná

Kumulované výnosy akciového portfolia

- Výnosy z akciového portfolia se postupně staly významnou složkou hospodářského výsledku
- Průměrný výnos byl o více než 8 p.b. vyšší než u zbytku devizových rezerv
- Bez akciového portfolia by kumulovaný ztráta byla citelně vyšší

Zdroj: OpenAI ChatGPT

Strategické směřování

- Sekce řízení rizik a podpory obchodů aktuálně analyzuje další možnosti alokace devizových rezerv
- Prověřování alternativních tříd aktiv
- Cílem je optimalizace výnosově-rizikového profilu portfolia **při zachování likvidity a bezpečnosti**

Děkuji za pozornost

Ing. Jan Kubíček, Ph.D.

člen bankovní rady ČNB

jan.kubicek@cnb.cz

